ਪੀ. ਸੁਰੇਂਦਰਨ

ਬਨਾਮ

ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ

(2019 ਦਾ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 1832)

29 ਮਾਰਚ, 2019

[ਐਨ.ਵੀ. ਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਮੋਹਨ ਐਮ. ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੌਦਰ ਜੇ.ਜੇ.]

ਜ਼ਮਾਨਤ: ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ - ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ (ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1989 ਦੇ 3(ii) ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਨੰਬਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਐਸਸੀ/ਐਸਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਰੱਖੀ ਗਈ: ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨੰਬਰ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੈ - ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਕੋਰਟ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਚਿਤ ਨਿਆਇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਮਨ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਿਆਰੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਸਸੀ/ਐਸਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18ਏ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਨਿਆਂਇਕ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ - ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੰਬਰਿੰਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੰਭਾਲਯੋਗਤਾ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ - ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੀ ਜਾ ਸਕਦੀ - ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨੰਬਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ.

ਜਸਵੰਤ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲ ਲਿਮਟਿਡ, ਮੇਰਠ ਬਨਾਮ ਲਕਸ਼ਮੀਚੰਦ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 677 : [1963] ਸਪਲਾਈ. SCR 242 - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[1963] ਸਪਲਾਈ. SCR 242 ਨੇ ਪੈਰਾ 9 ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਫੌਜਦਾਰੀ) ਨੰ.1832।

Crl ਵਿੱਚ ਚੇਂਗਲਪੱਟੂ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਖੇ ਕਾਂਚੀਪੁਰਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 02.01.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ। ਐਮ.ਪੀ. 2018 ਦਾ ਨੰਬਰ 5697..

ਵਿਕਾਸ ਸਿੰਘ ਜਾਂਗੜਾ, ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਪਾਠਕ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ। ਕੇ.ਕੇ. ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ, ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇਸ਼ਮੁਖ, ਏ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਿਲ ਕਟਿਆਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਐਨ.ਵੀ. ਰਮਾਣਾ, ਜੇ.

1. ਇਹ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ 02.01.2019 ਦੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਆਰਐਲਐਮਪੀ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ 2018 ਦਾ ਨੰਬਰ 5697. ਚੇਂਗਲਪੱਟੂ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਖੇ ਕਾਂਚੀਪੁਰਮ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨੰਬਰ ਨਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ।

2. ਸਾਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੂਲ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਧਾਰਾ 03.04.2017, ਮਿਤੀ 03.04.2017, 2017 ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੰਬਰ 937 ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪੀ.ਐਸ. ਪੱਲੀਕਰਨਾਈ, ਸੇਂਟ ਥਾਮਸ ਮਾਉਂਟ, ਕਾਂਚੀਪੁਰਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ (ਮੁਰੂਗੇਸਨ, ਐਸ. ਐਮ. ਏਕੰਬਰਮ ਅਤੇ ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੀ 147, 148, 448, 302 ਅਤੇ 506 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ (ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1989 ['ਐਸਸੀ/ਐਸਟੀ ਐਕਟ'] ਦੀ ਧਾਰਾ 3(ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵੀ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.ਐਮ.ਪੀ. 2018 ਦਾ ਨੰਬਰ 5697, ਚੇਂਗਲਪੱਟੂ ਵਿਖੇ ਕਾਂਚੀਪੁਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ।

3. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜੱਜ ਨੇ ਮਿਤੀ 02.01.2019 ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਦਫਤਰੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨੰਬਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ-

"ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿਵੇਂ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੁਰਮ SC/ST ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਹੈ"

ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਫਤਰ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਨੰਬਰਿੰਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ SC/ST ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

4. ਅਜਿਹੀ ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਗਲਤ ਸੀ, ਅਗਾਊਂ-ਜ਼ਮਾਨਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨੰਬਰ ਨਾ ਦੇਣ ਵਿਚ ਅਤੇ ਕੀ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ?

5. ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਡੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ।

6. ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਨੰਬਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦਾ ਰੁਖ ਗਲਤ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਸਸੀ/ਐਸਟੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 2018 ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੋਧ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਸਸੀ/ਐਸਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 18ਏ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਉਚਿਤ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਨੰਬਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

7. ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ (ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਸੋਧ ਐਕਟ, 2018 ਦੇ 27 ਨੰਬਰ 2018 ਰਾਹੀਂ, SC/ST ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 18-A ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਹੇਠ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ

18 ਏ. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, -

(a) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਲਈ, ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਲਾਗੂ ਕਰੋ।

(2) ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। (ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

8. ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧ ਨੂੰ 2018 ਦੇ ਆਰ.ਪੀ. (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 228 ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੈ। . ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਵੱਖਰਾ, ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

9. ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਸਾਡੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਚਰਿੱਤਰ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵੱਖਰਾ ਕਾਰਕ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਤਰਕ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਜਵੀਜ਼, ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਫਿਰ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਸਵੰਤ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, ਮੇਰਠ ਬਨਾਮ ਲਕਸ਼ਮੀਚੰਦ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ, ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 677 ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਐਕਟ ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਪਦੰਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ-

(1) ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਲਈ ਉਦੇਸ਼ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਨ ਹੈ;

(2) ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਥੋਪਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(3) ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਸਬੂਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਵਿਵਾਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਹੈ ਕਨੂੰਨੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ, ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਖੋਜਾਂ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ।

(ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨੰਬਰ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਹੈ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਯੋਗਤਾ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਚਿਤ

ਨਿਆਂਇਕ ਮਿਆਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਮਨ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, SC/ST ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18A ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਨਿਆਂਇਕ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੰਬਰਿੰਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

10. ਇਸਲਈ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਰਜਿਸਟਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਅਸੀਂ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਨੰਬਰਿੰਗ/ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨੰਬਰ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ।

11. ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੋਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰ ਅਤੇ SC/ST ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18-A ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂ ਦੀ ਹੱਦ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਚਿਤ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ।

12. ਇਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਕਰੇ।

13. ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate